

Закот ҳақида ҳадиси шарифлар

15:52 / 22.03.2025 1617

???? ?????? ??????? ??????? ?????? ?????????????? ??????:

????? ?????????? ?????? ??????? ?????? ???????????

?????????????: «????????? ?????????????????? ?????? ?????????:

????????????? ?????? ??? ??????? ??????? ?????? ??????????

?????????????? ?????????? ??????? ?????????????? ???????????????

?????????????? ?????????????????? ?????????????????? ???????????

?????????????» . ?????????? ?????????????????????? ??????????????.

Ибн Умар розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Ислом беш нарсага бино қилинган: «Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқ, Муҳаммад Аллоҳнинг Расулидир», деб гувоҳлик бериш, намозни тўқис адо этиш, закот бериш, ҳаж қилиш ва Рамазон рўзасини тутиш», дедилар».

Бухорий ва Муслим ривоят қилган.

???? ????? ????????? ??????? ?????? ????????????? ??????
???????????? ??????? ?????? ????????????? ????????????? ??????
???????????? ?????? ????????? ??????? ????????????? ??????
????????????: «???????? ????????????? ????????? ?????????
???????????? ?????????? ????????????????? ????????????????? ??????
????? ????????????????? ?????? ??? ????????? ????????? ?????????
????????? ????????????????? ?????????? ?????????? ????????? ??????
???????????????? ?????? ????????????? ????????????????????? ??????
?????? ?????? ?????????? ????????????????? ?????????? ?????????????? ????
?????? ?????????? ????????????????? ?????????? ?????? ??????????????
????? ?????????????? ????????????????????? ?????????? ??????? ??????
????????? ????????????????? ?????????????? ?????????????? ??????

???? ???? ???? ?????? ???? ???? ???? ????

?????? ???? ???? ?????? ???? ???? ???? ?????

????????? ???????: ?????????? ?????? ??????? ??????

????????????? ?????????? ?????????????????? ??????: «?????????

?????? ??? ?????????? ?????? ??????????? ??????????????

????????????? ?????????????????????? ??????????????

????????????? ?????????????????????? ??????????????

?????????????»? ??????: ?????????????? ?????????? ????????????? ???

????????? ?????? ?????????? ?????????????? ?????????? ??????

????????????????? ?????????? ??????? ?????????????? ??????????????: «?????

????????? ?????? ?????????????? ??????? ?????????? ?????? ??????????

????????????????? ?????????????????????? ??????? ??????» . ??????????

????????????????????? ?????????????????? ??????????????????????.

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Бир киши Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига келиб:
«Мени шундай амалга йўллангки, уни қилсам, жаннатга кирай», деди. У
зот: **«Аллоҳга ибодат қиласан ва Унга ҳеч нарсани ширк
келтирмайсан. Фарз намозни қоим қиласан. Фарз қилинган закотни
адо этасан. Рамазон(рўзаси)ни тутасан»**, дедилар. У «Жоним қўлида
бўлган Зотга қасамки, бундан зиёда қилмайман», деди. У қайтиб кетгач,
Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: **«Кимнинг жаннат аҳлидан бўлган
одами кўрмоқчи бўлса, мана шунга қарасин»**, дедилар».

Бухорий, Муслим ва Насоий ривоят қилган.

???? ????? ?????????? ?????? ?????? ?????????? ?????
????????????? ??????? ?????? ?????????? ?????????????? ??????:
«???? ?????? ??????? ?????????? ?????????????? ?????? ???????
????????????? ?????????????????? ?????????????? ??????????????:
????????????? ??????? ?????????????? ?????????????? ??????????????
?????????????: ?????????????? ??????? ?????????????? ??????????».

????????? ?????????????????? ??????????????

?????????????????????

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам шундай дедилар: **«Бандалар тонг
оттирган ҳар бир кунда албатта икки фаришта тушади. Улардан
бири: «Аллоҳим, инфоқ қилувчига эваз бергин», дейди. Иккинчиси
эса: «Аллоҳим, зиқнага йўқотиш бергин», дейди».**

Бухорий, Муслим ва Насоий ривоят қилган.

???? ?????? ?????????????? ?????? ?????? ?????????? ?????
????????????????? ??????? ?????? ?????????????? ?????????????? ??????:

«???? ?????? ?????? ?????? –
????? ?????? ?????? ?????? – ??????
????????? ?????? ?????? ??????
????????? ?????? ?????? ??????
????????????? ?????? ?????? ??????
????????????? ?????? ?????? ??????
????????????? ?????? ?????? ??????
????????????? ?????? ?????? ??????
????? ??????». ?????? ??????
????????? ?????? ?????? ??????
????????? ?????? ?????? ??????

الْصَّدَقَاتِ وَيُرْبِي الرِّبَاُ اللَّهُ يَمْحَقُ: ??????

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам шундай дедилар: **«Қай бир киши ҳалол-покдан садақа қилса** (Аллоҳ ҳалол-покдан бошқани қабул ҳам қилмайди), **албатта, Аллоҳ уни** (садақани) **ўнг қўли билан қабул қилиб олади. Агар у бир дона хурмо бўлса ҳам, худди тойчоғингиз ёки бўталоғингизни боққанингиздек, тоғдан ҳам катта бўлиб кетгунча Раҳмоннинг кафтида ўсади».**

Бухорий, Муслим, Термизий ва Насоий ривоят қилган.

**Термизий «Бунинг тасдиғи Аллоҳ азза ва жалланинг Китобидадир:
«Аллоҳ рибони нобуд қилур ва садақаларни ўстирур»ни зиёда қилган.**

Баъзи кишилар «Закот, садақа молни поклайди» деган тушунчани суиистеъмол қилиб, ҳаром-харишдан топган молидан биров садақа бериб қўйиб, «Энди молим пок бўлди», деб юрадилар. Бу тушунча тўғри эмаслигига ушбу ҳадис далилдир. Закот ва садақа қилинган нарсалар ҳалол молдан бўлгандагина қабул қилинади, у молни поклайди, унинг ўсишига, баракасига сабаб бўлади. Ўғрилиқ, порахўрлик, рибохўрлик, қимор, ҳаром нарсалар сотиш ва бошқа турли ҳаром йўллар билан топилган ифлос мол ҳеч нарса билан покланмайди.

???? ???? ? ?????? ???? ???? ???? ?

????????? ???? ???? ???? ???? ???? ??:

«???? ????????? ?????????? ??? ????????? ???????»

??????? ???? ???????????: ??? ??????? ??????? ???????

??????? ???? ?? ??? ???? ???? ???? ?????

????? ???? ????? ????????????? ?????? ?????? ???? ?

?????? ?????????????????? ????????? ?????? ??????? ??????????????????

?????? ???? ???? ?????? ????????????????? ???? ???? ?

????? ?????????????????? ???????? ??????? ?????? ??????????

????????? ???? ???? ???? ????»?

????? ?????? ??????? ??????????????: ??? ?????????

??????? ??? ?????? ??????? ?????????? ????? ????????

????????????????? ?????? ?????????????????? ?????????? ??????????

????????? ?????? ?????????? ?????????????????? ?????????????? ??????:

«????????? ?????????????? ?????? ?????????? ??????????».

????????? ?????????????????? ??????????????

????????????????????? ?????????????????????.

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам шундай дедилар: **«Ким бир жуфт нарсани Аллоҳнинг йўлида инфоқ қилса, жаннатда нидо қилиниб: «Эй Аллоҳнинг бандаси, бу яхшилик», дейилади. Шунда ким намоз аҳлидан бўлса, намоз эшигидан чақирилади... Ким садақа аҳлидан бўлса, садақа эшигидан чақирилади. Ким рўза аҳлидан бўлса, Райён эшигидан чақирилади».** Шунда Абу Бакр Сиддиқ: «Эй Аллоҳнинг Расули, бирор киши ўша эшикларнинг ҳаммасидан чақирилишига зарурат йўқ-ку? Ўзи бирор киши ўша эшикларнинг ҳаммасидан чақириладими?» деди. **«Ҳа, сен ўшалардан бўласан, дея умид қиламан»**, дедилар».

Бухорий, Муслим, Термизий ва Насоий ривоят қилган.

????? ?????? ?????????????? ?????? ?????? ?????????? ??????

????????????? ?????????? ?????? ?????????????? ?????????????? ??????:

«????? ?????????? ?????????? ?????????? ????????
????????? ??? ??????????» . ???????? ?????????????????? .

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «**Молингнинг закотини адо қилган бўлсанг, зиммангдаги(бурч)ни бажарибсан**», дедилар».

Термизий ривоят қилган.

????? ?????? ?????????????? ?????????? ?????????? ????????
??????? ?????????????? ??????????: ?????????????? ?????????? ??????
????????? ?????? ?????????????? ?????????????? ?????????????? ??????????:
«????????????? ?????????? ??????????» ?????????? ??????????????
??????? ?????????????? ?????????????? ?????? ?????????? ????????
????????????? ??? ?????????? ?????? ?????????? ?????????? ??????
????????? ?????????????? ??? ?????????????? ??????????????????
????????????? ?????????? ?????????????? ?????? ????????
????????????????? ?????? ??????: «??? ??? ???? ???? ???? ????
????????????????? ?????????????? ?????????????? ??????????????

?????????? ?????????????? ??????????????

?????????????? ?????????????? ??????? ?????????????? ????

????????????? ?????????????????? ?????????? ??????: ??????????

?????????????»). ?????????? ?????????????????????.

Абу Хурайра ва Абу Саъид розияллоху анхумодан ривоят қилинади:

«Бир куни Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам бизларга хутба қилиб, **«Жоним қўлида бўлган Зотга қасамки»**, деб уч марта айтдилар. Кейин бошларини қуйи солиб турдилар. Ҳаммамиз йиғлаб, бошимизни қуйи солиб турдик. У зотнинг нима учун қасам ичганларини билмас эдик. Охири бошларини кўтардилар. Юзларида севинч аломати бор эди. Бу биз учун қизил туялардан ҳам севимлироқ эди. Сўнгра: **«Қайси бир банда беш вақт намозини ўқиса, Рамазон(рўзаси)ни тутса, закотини чиқарса ва етти катта гуноҳдан четда бўлса, албатта, унинг учун жаннатнинг эшиклари очилади ва унга «Салом билан кир!» дейилади»**, дедилар».

Насоий ривоят қилган.

????? ??????? ??????????? ??????? ??????? ??????????? ??????

?????????????? ?????????? ??????? ?????????????? ??????????????? ??????????:

«????????? ?????????? ??????? ?????????????? ??????????????

?????????????»). ?????????? ?????????????????????? ??????????????????

?????????? ??????????? ??????????????????????????

????????????????.

Абу Саъид розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «**Беш васақдан камда садақа йўқ**»
, дедилар».

Бухорий, Муслим, Абу Довуд ва Тирмизий ривоят қилган.

«Васақ» ўша вақтдаги оғирлик ўлчови бўлиб, бир васақ 60 соъга тўғри келган. Бир соъ 2,176 килограмм бўлса, 60 соъ 130,560 килограмм бўлади. Уни бешга кўпайтирсак, 652,800 килограмм чиқади. Демак, зироат бойликлари 652 кг 800 гр оғирликка етмагунча улардан закот чиқарилмас экан.

???? ???? ???? ?????? ???? ???? ???? ???? ???? ?

????????? ???? ???? ???? ???? ???? ????.

«????? ?????? ?????????????? ??? ?????????? ??????»

???????? ??????????» . ????????? ?????????????????

????????? ???? ???? ???? ?????????

????????????????, ????????????? ?????????????.

«????? ?? ????????? ????????? ??????? ??????????

?????????». .

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: **«Мусулмонга қулида ҳам, отида ҳам садақа (закот) йўқ»**, дедилар».

Бухорий, Муслим, Абу Довуд, Термизий ва Насоий ривоят қилган.

Муслим ва Аҳмаднинг ривоятида: **«Қулда фитр садақасидан бошқа садақа йўқ»**, дейилган.

???? ???

??

??

?????????: «??

خَيْرًا ذَرَّةٍ مِّثْقَالٍ يَعْمَلُ فَمَنْ ???

????????? يَرَهُ شَرًّا ذَرَّةٍ مِّثْقَالٍ يَعْمَلُ وَمَنْ يَرَهُ يَرَهُ

??.

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан эшаклар ҳақида: **«Улардан закот чиқариладими?»** деб сўрашди. Шунда у зот: **«Менга улар ҳақида ҳеч нарса келмади. Фақат ушбу ажойиб оят бор: «Ким зарра вазнича яхшилик қилса ҳам кўради ва ким зарра вазнича ёмонлик қилса ҳам кўради»**, дедилар».

Бухорий, Муслим ва Аҳмад ривоят қилган.

???? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????
????? ?????????? ?????? ?????? ?????????? ??????????
????????????? ?????? ?????????????????????? ??????
????????????? ??????????: «??????? ???????? ????????».
????????? ?????????????????? ??????????????????
????????????????????????????????.

Муоз розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга яшиллар (полиз экинлари) ҳақида сўраб, мактуб ёздим. У зот: «**Уларда ҳеч нарса йўқ**», дедилар».

Термизий, Баззор ва Дорақутний ривоят қилган.

???? ?????? ?????????? ?????? ?????? ?????????? ??????
????????????? ?????? ?????? ?????????? ?????????? ??????:
«??? ???????? ?????? ?????????? ?????????????? ??????????????
????????????? ??????????????».

???????????? ???? ???????: «??? ?????
????????? ??????????».

Умму Салама розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: **«Закоти адо этишга етиб, закоти берилган нарса жамғарма эмас»**, дедилар».

Абу Довуд, Ҳоким ва Молик ривоят қилган.

Моликнинг лафзида: **«Закоти адо этилган нарса жамғарма эмасдир»**, дейилган.

???? ?????? ????????????? ?????? ?????? ?????????? ?????
????????????? ?????????? ?????? ?????????????? ?????????????? ??????:
«??? ?????? ?????????? ?????????? ?????? ?????????????? ???
????????????? ?????????? ?????????????? ?????????? ?????? ??????
????????? ?????????????????????? ?????????????? ?????? ??????????????
????? ?????????? ?????????????????? ?????????????? ??? ??????
????????????????? ?????????????? ?????? ?????????????? ??????????????????
????????????????? ?????????????? ?????????????? ?????????????????? ??????
??? ?????????? ?????????? ?????????????????? ?????????????? ??????????

????? ?????? ???????? ?????? ?????????????? ????????

?????????? ??????? ?????? ?????????????? ?????????? ??????

??????????»? ??????: ??? ?????????? ?????????? ???????????????

?????: «????? ?????????? ?????????? ??? ?????????? ??????????

????????????? ?????????? ?????????????? ?????????????? ??????????

?????????????? ?????????? ??????? ??????? ??????????

????????????????????? ?????????? ??????? ??????????? ??????????????

????????????? ??? ??????????? ??? ?????????????? ??????????

????????????? ?????????????? ?????????????? ??????????????????????

????????????????? ?????????????????????????? ?????????????? ???????

????????????? ??????????????? ??????? ?????????????? ?????????????????? ???

????????? ??????? ?????????????????? ??????????????? ?????????? ??????????

????????? ?????????????? ?????????? ?????????????????? ????????????

?????????????? ?????????? ??????? ?????????????????? ?????????????? ???????

?????????????»? ??????: ??? ?????????? ?????????? ??????????????????

????????????? ??????: «????? ?????????? ??????? ??????
??????? ??? ?????????? ?????????? ?????????????? ???????
?????? ??????? ?????????? ?????????????????? ????????? ??????
????????? ?????????????? ??? ?????????? ?????????? ??????????
????????? ?????????? ?????????????? ??????? ?????????????? ??????
????????????????? ?????????????????? ?????????????????? ??????????????
????????????????????????? ?????????????? ??????? ??????????????
????????????????? ??????? ?????????????? ?????????????????? ??? ???????
??????? ?????????????????? ?????????????? ?????????? ?????????? ??????????
????????? ?????????? ?????????????????? ?????????????? ??????????????
????????? ??????? ?????????????????? ?????????????? ??????? ??????????????».
????????? ?????????????????????? ?????????????????? ?????????????? ??????????

?????????????????????????.

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: **«Қайси бир тилла ёки кумуш соҳиби унинг ҳақини адо этмас экан, албатта, қиёмат кунида унинг учун оловдан бўлган тахтачалар тайёрланади. Улар жаҳаннам оловида қиздирилади. Сўнгра улар пешонасига, икки ёнбошига ва**

орқасига босилади. Совиб қолиши билан (яна қайтадан қиздирилиб), унга қайтарилади. Миқдори элик минг йил бўлган кунда одамлар орасида ҳукм чиқарилгунча шундай қилинади. Кейин йўлини билади: ёки жаннатга, ёки дўзахга бўлади», дедилар.

«Эй Аллоҳнинг Расули, туя-чи?» дейишди. У зот: **«Қайси бир туя соҳиби ҳам унинг ҳақини бермаса, сувга борган куни уни соғиш ҳам ҳаққидандир. Албатта, қиёмат қоим бўлганда уни у(туя)ларнинг олдига теп-текис, сип-силлиқ ерга ташлаб берилади. Уларнинг ҳаммаси, битта бўталоғи ҳам қолмай, тўлиқ бўлади. Уни туёқлари билан босадилар, оғизлари билан тишлайдилар. Унинг устидан бири ўтса, бошқаси қайтиб келаверади. Миқдори эллик минг йил бўлган кунда одамлар орасида ҳукм чиқарилгунча шундай қилинади. Кейин йўлини билади: ёки жаннатга, ёки дўзахга бўлади»**, дедилар.

«Эй Аллоҳнинг Расули, қорамол ва қўй-чи?» дейишди. **«Қайси бир қорамол ва қўй соҳиби ҳам ундан ҳақини бермаса, албатта, қиёмат куни у уларнинг олдига теп-текис, сип-силлиқ ерга ташлаб берилади. Улардан бирортаси ҳам қолмайди. Уларнинг ичида шохи буралгани, шохсизи, шохи сингани бўлмайди. Уларнинг ҳаммаси шохи билан уни сузади ва туёғи билан тепкилайди. Унинг устидан бири ўтса, бошқаси қайтиб келаверади. Эллик минг йил(га тенг) бўлган кунда одамлар орасида ҳукм чиқарилгунча шундай қилинади. Кейин йўлини кўради: ёки жаннатга, ёки дўзахга», дедилар».**

Бухорий, Муслим, Абу Довуд ва Насоий ривоят қилган.

???? ???? ???? ???? ???? ???? ???? ???? ?

????????? ???? ???? ???? ???? ???? ????.

???? ???? ???? ???? ???? ???? ?????

?????? ???? ????????? ?????? ????????????????

????????? ?????????? ????? ??????????????????

????????????? ?????? ?????????????????? ?????? ???????????

????????????????????? ?????? ??????????: ?????? ???????????

????? ?????????????? ?????? ?????? لَا الَّذِينَ يَحْسَبْنَ

يَوْمَ بِهِ يَخْلُوا مَا سَيُطَوَّقُونَ لَهُمْ شَرُّهُوَ بَلْ لَهُمْ خَيْرٌهُوَ فَضْلِهِ مِنَ اللَّهِ ءَاتَاهُمْ

الْفَيْكَمَ. ?????? ?????????????????? ??????????????

????????????????????? ?????????????????????.

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: **«Кимга Аллоҳ молу дунё берса-ю, закотини адо қилмаган бўлса, қиёмат куни у унга кўзойнакли илон бўлиб кўринади. Унинг икки қозиқ тиши чиқиб туради. У қиёмат куни бўйнидан бўғиб олади. Сўнг икки жағ суягидан тишлаб туриб: «Мен сенинг молингман! Мен сенинг тўплаган хазинангман!» дейди»,** дедилар, сўнгра **«Аллоҳ уларга Ўз фазлидан берган нарсада бахиллик қилганларга уни яхшилик деб ҳисобламанглар. Аксинча, улар учун ёмонликдир. Қиёмат куни бахиллик қилган нарсалари билан (бўйинлари) ўралур»** оятини тиловат қилдилар».

???? ???? ???? ???? ???? ?????? ?????:

??????????? ???? ???? ?????? ???? ???? ?

????????? ???????????? ?????: «????????? ????????

????????? -???? ???? ?????? ???? ???? ???? ??????

???? ???? ???? - ??? ???? ???? ???? ???? ?

?????? ???? ???? ???? ???? ?????? ???? ??????

????????? ?????? ?????? ???? ???? ?

????????????????? ?????????? ??? ?????? ??????????????

????????? ?????????????????? ??????????????

????????????????? ?????????? ?????????? ??????????????

????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????

?????????» . ?????? ?????????????? ??????????

????????????????? ??????????????.

Абу Зарр розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига етиб бордим. У зот:
«Жоним қўлида бўлган Зотга қасамки» ёки **«Ўзидан бошқа илоҳ йўқ бўлган Зотга қасамки»** ёки шунга ўхшаган бир қасам ичдилар-да:
«Кимнинг туяси ёки қорамоли ёки қўйи бўла туриб, ҳаққини адо қилмаса, қиёмат куни ўшалар энг катта ва семиз ҳолида келтирилади. Улар уни туёқлари билан депсайдилар, шохлари билан сузадилар. Қачон унинг олдидан охиргиси ўтса, олдингиси қайтиб келади. Одамлар орасида ҳукм чиқарилгунча шундай давом этади», дедилар».

Бухорий, Муслим, Термизий, Насоий ривоят қилган.

«Мўминнинг нажоти» - муфассал закот китобидан